

*Grootbloemige muur
siert de wanden langs
een holle weg.*

Contributie 2015

Betaalt u uw contributie (nog) niet per machtiging, dan ontvangt u bij deze Landschappelijk zowel een acceptgirokaart als een machtigingskaart voor de betaling van uw contributie voor 2015. Door de machtigingskaart te gebruiken in plaats van de acceptgiro profiteert u van het gemak van het automatisch betalen én helpt u tevens mee onze administratiekosten te verlagen. Hierdoor komt weer meer geld direct aan ons landschap ten goede. Als u pas onlangs lid bent geworden, is het mogelijk dat u geen acceptgiro- en machtigingskaart aantreft. U krijgt deze dan afzonderlijk toegestuurd. Mogelijk heeft u deze inmiddels al ontvangen.

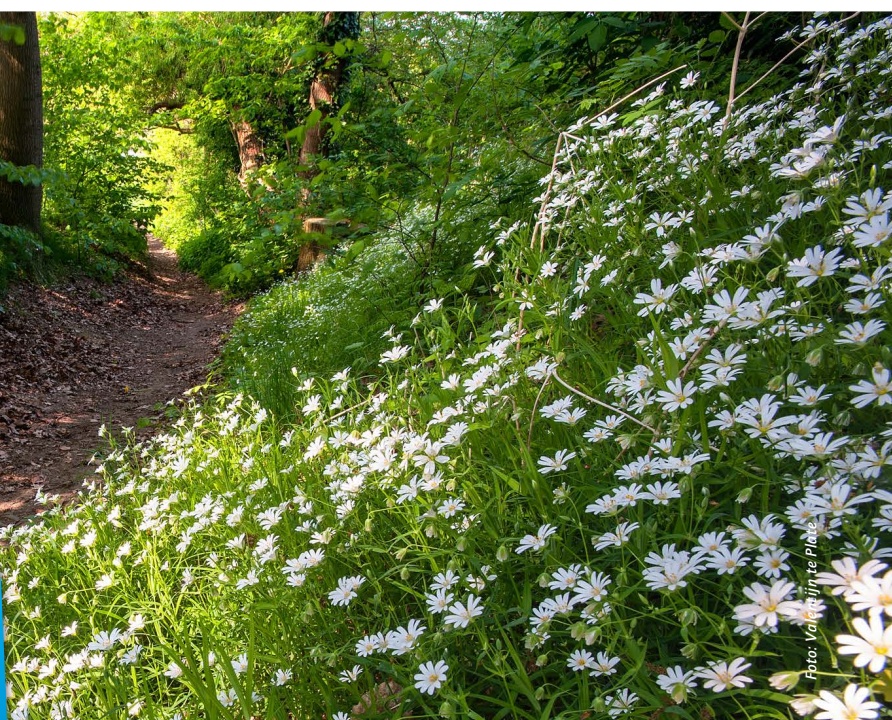

Foto: Valentijn te Plate

Met het Deltaplan voor het landschap zijn een paar proefgebieden gestart, zo'n vijf jaar geleden. Eén daarvan ligt in de Ooijpolder, onder de rook van Nijmegen. Daar is het Deltaplan van de VNC succesvol uitgerold over het gebied.

Deltaplan zorgt voor grote biodiversiteit

Foto: Valentijn te Plate

Positieve resultaten

Overeenkomstig het oorspronkelijke plan is hier op 500 hectare 45 kilometer aan landschapselementen gerealiseerd, waarvan een kwart gekoppeld is aan ruiter- en wandelpaden. Mede dankzij een geldbedrag van de Nationale Postcode Loterij van 1,6 miljoen was het mogelijk hier voor dertig jaar contracten te sluiten met de boeren in het gebied.

Gedurende de aanlegperiode en in de daaropvolgende jaren onderzoekt de Stichting Bargerveen de effecten die de vergroening van dit agrarische gebied heeft op flora en fauna. De resultaten van deze monitoring van soorten is zeer bemoedigend en smaakt nadrukkelijk naar meer! Naast wat meer in het oog springende soorten als ooievaars, dassen en bevers en

Verder lezen op volgende pagina

VERENIGING NEDERLANDS
CULTUURLANDSCHAP

In vier jaar tijd is in de Ooijpolder een lengte van ongeveer 45 kilometer aan nieuwe poelen, heggen, knotbomen en sloten met natuurlijke oevers aangelegd.

Graspieper

Blaauwborst

Roodborsttapuit

otters, is er vooral ook een toename van soorten als leeuweriken, roodborsttapuiten, graspiepers en blauwborsten. Maar ook padden, kikkers en kamsalamanders, orchideeën, libellen, vlinders, hommels en bijen profiteren. Opvallend is dat een combinatie van landschapselementen meer soorten bedient dan één enkel element.

Nieuwe laag in ons landschap

Een haag met een onbespoten graskruidenstrook of een plasdras-sloot met heg of akkerrand herbergt meer soorten dan alleen een heg of een akkerrand. Vanzelfsprekend blijkt dat gefaseerd periodiek onderhoud een gunstiger uitwerking heeft dan in één keer alles snoeien, maaien of knippen. Dit geldt voor riet net zo goed als voor hagen, graskruidenstroken en slootoevers. Dankzij dit proefgebied krijgen we er ook een indruk van hoe landschapselementen, die hier los van de cultuurhistorie en de beleving juist ontworpen zijn om zoveel mogelijk dieren en planten te bedienen, eruit kunnen zien en het best beheerd kunnen worden. Zulke elementen zouden wel eens een nieuwe laag in ons landschap kunnen vormen. Een laag waarop men later met een voldaan gevoel kan terugkijken als iets wat voortgekomen is uit de bezorgdheid en ongerustheid om de wereldwijde teruggang van de biodiversiteit!

Vertekend beeld

Als er onderzoeken van voordat de landschappelijke ingreep plaatsvond, voorhanden zouden zijn en vergeleken worden met de situatie van nu met alle landschappelijke verbeteringen, dan zou de uitkomst vele malen gunstiger blijken. Voor veel soorten staat namelijk vast dat het eenzijdige productielandschap van voor de landschapsverbetering nauwelijks aanknopingspunten bood. De boeren van dit deel van de Ooijpolder zijn dus een voorbeeld voor allen die serieus werk willen maken van agrarisch natuurbeheer die wel afrekenbare doelen stelt en waarmaakt. Werkelijke vergroening van ons landschap in boerenhand kunt u dus bezichtigen.

Onze vereniging heeft een wandelkaart beschikbaar: kijk hier voor op www.nederlandscultuurlandschap.nl/wandelkaart-ooijpolder-is-uit.

Europees landbouwbeleid negatief voor beproefd agrarisch natuurbeheer?

Het Deltaplan voor het landschap van de Vereniging Nederlands Cultuurlandschap (VNC) is in hoge mate doorkruist door de economische crisis en gefrustreerd door de zogenoemde 'onttaking' van het Europese landbouwbeleid, dat aanvankelijk inzette op een forse vergroening van alle landbouwbedrijven in de gehele Europese Unie. Maar door voortdurend gemarchandeer van de sterke landbouwlobby stelt de vergroening van het landbouwbeleid uiteindelijk nog maar weinig voor. Zouden oorspronkelijk alle landbouwpercelen in de lidstaten groene landschapselementen krijgen of (waar deze er al waren) behouden en de landbouwsubsidies daarop gericht worden ingezet, in de praktijk hebben lidstaten alle vrijheid gekregen voor een eigen invulling, en dan alleen nog maar in akkerbouwgebieden. De stroken op de randen van percelen zijn van meters breed uiteindelijk ingekrompen tot marginale strookjes,

veelal niet meer dan 60 cm breed. In die stroken kan men bovendien toch nog spuiten met bestrijdingsmiddelen, nota bene!

Bovendien lijkt men er genoeg mee te nemen dat landbouwpercelen grenzen aan reeds bestaand groen (ook als dit in eigendom en beheer is van anderen). De boer zal dan geen inspanningen hoeven te verrichten, als ware het de vergroening van de boer zelf.

Bedroevend is dat de hoogte van subsidieverstrekking voor deze zogenaamde vergroening, waar boeren nagenoeg niets voor hoeven te doen, zelfs hoger is dan de vergoeding die boeren nu krijgen voor de weinige succesvolle agrarische natuurbeheerprojecten (zoals akkerranden met velduilen, kiekendieven en korenwolven, om maar wat concrete soorten te noemen).

Aan het werk voor de hazelmuis

Onlangs heeft de Vereniging Nederlands Cultuurlandschap onderhoudswerkzaamheden verricht aan graften van Natuurmonumenten in de beemden van het Noordal. Natuurmonumenten is met de VNC de samenwerking aangegaan vanwege de kennis van de VNC over het cultuurhistorische landschap.

De bomen zijn afgezet: ze worden tot op de stobbe gesnoeid, zodat ze daarna weer uitgroeien. Indien dit onderhoud niet gebeurt, scheurt zo'n stobbe uit en sterft de boom af.

Vroedmeesterpad.

Graften zijn een belangrijk onderdeel van het Zuid-Limburgse cultuurlandschap en dienen in een cyclus van tien tot vijftien jaar onderhouden te worden. De snoeiwerkzaamheden aan de graften in Noorbeek duurden zo'n twee weken, waarna het hout en de takken nog zijn afgevoerd.

Groene linten

Een *graft* is een al dan niet met bomen en struiken begroeid talud, ook wel steilrand genoemd. Op deze graften op de hellingen in het Noordal staan oude essen, hazelaars, kersen (kriek), meidoorns en sleedoorns. Tijdens de werkzaamheden worden de bomen die op de graften staan afgezet: ze worden tot op de stobbe gesnoeid, zodat ze daarna weer uitgroeien. Indien dit onderhoud niet gebeurt, scheurt zo'n stobbe uit en sterft de boom af.

Graften zijn groene linten in het landschap. Deze landschapselementen zijn voor veel dieren heel belangrijk. Ze zijn een belangrijke verbindende factor voor de bijvoorbeeld de sterkbedreigde hazelmuis. Dit diertje kan zich langs graften verplaatsen en vindt er zijn voedsel en beschutting. De vroedmeesterpad kan in de stronken onder de oude stobbes overwinteren.

Vleermuizen vliegen langs de graften en eten daar insecten. Vlinders gebruiken graften om van A naar B te vliegen. En de grauwe klauwier gebruikt de graft als uitkijkpunt en als broedplek.

Bloei in de lente

Vanaf maart bloeien de kersen (kriek), de sleedoorn en daarna de hoogstamappelbomen. De ideale tijd om een wandeling te maken in het Noordal!

Hazelmuis.

Houtwallen kunnen krioelen van het leven

Houtwallen – hier en daar zie je ze nog wel eens in ons helaas zo grondig opgeruimde landschap. Meestal zijn ze uitgezakt en staan er veel te grote uitgegroeide bomen op, die de wal nauwelijks meer kan dragen. Eronder bramen, mos, blad of gras zijn nog maar nauwelijks struiken, varens en kruiden te vinden.

In de volksmond is het woord 'houtwal' al evenzeer aan erosie onderhevig. Tegenwoordig noemt men een singel zonder wallichaam ook al een houtwal. Houtwallen verdwijnen eerder dan dat ze worden aangelegd. En als dit laatste al gebeurt, zijn het vaak vervallen houtwallen, naar het voorbeeld van de alom aanwezige oude wallen. Men bootst hierbij de uitgezakte wallichamen na en beplant het hele wallichaam met bomen, net zoals in vervallen wallen. Indien struiken de ruimte krijgen, 'lopen ze weg' uit de wal, verdreven door hoogopgaande hakhoutstoven die al lange tijd geen onderhoud hebben gehad. Het nabootsen van vervallen landschapselementen heeft iets triests, maar bovenal tart het de biodiversiteit. Steile wallen, structuurrijk begroeid, met een zon- en schaduwzijde, zijn rijk aan leven. Houtwallen zijn niet overal 'vanzelf' ontstaan door grond die vrijkwam bij het graven

van sloten en greppels. Vaak heeft men ze doelbewust gemaakt door zoden op te stapelen. In zulke landschappen met houtwallen zie je nog altijd waar die zoden afgestoken zijn. De percelen lopen vaak flauw af richting de walvoet, zoals op tal van locaties in Drenthe en Friesland nog te zien is. Op plekken waar al een greppel of sloot lag, legde men wallen doelbewust aan om de combinatie van greppel/sloot en wal maximaal te benutten en zo een dwingende vee-kering te krijgen. Nog altijd zijn er in Drenthe en Friesland wallen waar je, als je op de greppelbodem staat, niet over de kruin van de wal kunt kijken. Wallen van meer dan twee meter hoog dus! In de Duitse deelstaat Sleeswijk-Holstein, waar ook houtwallen liggen (die ze daar Knicks noemen), is diepgaand onderzoek gedaan naar het leven van planten en dieren op

Wallen van meer dan 2 meter hoog.

en in de wallen, in kruiden, bomen en struiken. De uitkomsten zijn verbluffend: daar heeft men tussen de 1600 en 1800 diersoorten per Knick aangetroffen en in het Knicklandschap als geheel ruim 7000 soorten dieren, planten, mossen, bomen en struiken (en dan zijn schimmels en korstmossen nog niet eens meegerekend).

De rijkste wallen hebben gemaaid of begraasde kale kanten. Een kant is vooral schaduwrijk, de andere kant zonnig, elk met de daar specifiek van profiterende soorten. Op de kruin van de wal staan boskruiden, struiken en bomen die geoogst worden naargelang de houtbehoefte van boeren, of de lokale scheeps- of huizenbouwer of hekkenmaker. Regelmatig hakken in het hout op de wal zorgde voor een soort van bosrand, met mantel en zoom onder de bomen en met grazige schrale kanten in schaduw en zon, allemaal voorwaarden voor een hoge mate van biodiversiteit.

Een singel zonder wallichaam heeft een beduidend mindere waarde voor de soortenrijkdom; dat scheelt al snel vele duizenden soorten. Hetzelfde geldt voor een niet-steile of een uitgezakte wal (of imitatie daarvan) idem. De boel de boel laten, waardoor de structuurrijkdom en de zon- en schaduwkanten vollopen met braam en struiken, kost weer duizenden soorten in de omgeving het (voort)bestaan.

Je kunt je dus afvragen wie ermee gediend is dat onze wallen verdwijnen of wegwijnen. Het zal zeker niet in het belang zijn van organisaties die landschap, natuur en biodiversiteit een warm hart toedragen. Toch gaat het onverminderd slecht met de laatste houtwallen en houtwallandschappen, en het kost kennelijk de grootste moeite om na te bootsen wat boeren vroeger wel konden: hakken en het wallichaam periodiek opwallen.

Cultuurhistorie is van alle tijden sinds de mens ingrijpt in zijn omgeving. Toen tussen velden en langs bosranden de eerste houtwallen werden aangelegd om het wild te keren, waren er geen heemkundekringen, cultuurhistorici of wie dan ook die zeiden: 'Ja maar, dat hoort hier niet.', 'Het past hier niet.' of 'Het vloekt met het verleden.' Er waren toen geen ecologen en men bekommerde zich toen niet om biodiversiteit, die tegenwoordig wereldwijd onder druk staat. Men legde aan en zag dat het goed was. Tegenwoordig krijgt het een label van cultuurhistorie, en worden de waarden voor landschap en natuur benoemd.

Ongezouten kritiek

De Vereniging Nederlands Cultuurlandschap (VNC) herstelt houtwallen waar ze maar kan en pakt het beheer van bomen en struiken weer op. Ook nieuwe aanleg neemt de vereniging ter hand op plekken die zich daarvoor lenen. Het vreemde is nu, dat het in de tijd van de ruilverkavelingen, toen honderdduizenden kilometers heggen en houtwallen werden gerooid in minder dan zestig jaar,

Het 'knick-landschap' vertoont een verbluffende biodiversiteit.

betrekkelijk rustig tot muisstil bleef. Maar o wee degene die de traditie van houtwallen maken en onderhouden in de tegenwoordige tijd wil voortzetten, met als argument dat ze anders verdwijnen en de soorten nog verder achteruitgaan. Nieuwe motiveringen die over honderd jaar tot onze cultuurhistorie kunnen gaan behoren. De kritiek komt vooral van mensen die het zonde vinden van de oude bomen. Daarvan gaan er beslist een aantal om, om in de houtwal ruimte en lucht te brengen voor kruiden en struiken. Ook het weer ophogen van wallichamen zou leiden tot bomensterfte. In een project van de VNC in Haren (Groningen) hebben gespaarde oude bomen in opgewalde houtwallen de ingreep echter goed doorstaan. Dat was ook te verwachten, als je bedenkt dat de door zand ondergestoven en eeuwenoude eiken op de Veluwe ondergronds meer hout schijnen te hebben dan bovengronds. Hopelijk staat het onze generatie vrij nieuwe landschapselementen toe te voegen aan de eeuwenoude cultuurhistorie.

Zeker als deze elementen worden aangelegd met een knipoog naar het verleden en zo optimaal mogelijk onderdak bieden aan onze bedreigde flora en fauna.

Houtsnijdende kritiek

Een van onze leden, Marcel Grotens, een enthousiaste insectenliefhebber en -kenner, liep afgelopen jaar wekelijks langs de houtwallen die onze vereniging aangelegd heeft langs de Postweg in Berg en Dal. Hij was blij verrast met talrijke vlinders, libellen, kevers en bijen, wespen en andere insectenpracht. Maandenlang volgde hij de groeiende rijkdom aan soorten. Steeds weer leek de climax nog niet bereikt te zijn, want hij nam telkens weer nieuwe soorten waar, totdat in juli ineens alle wallichamen waren gemaaid en het maaisel was afgevoerd. 'Zonde', liet hij weten. 'Het ging net zo goed.' Komend jaar maaien we dus niet alles in één keer en beginnen we pas later in het jaar met maaien. Want de biodiversiteit willen wij dienen. Ook langs de Postweg in Berg en Dal.

Marcel Grotens (kever-enthousiasteling) heeft tijdens middagwandelingen de hieronder soorten waargenomen, een jaar na aanleg van de wal.

Kevers

Groene zandloopkever (resten)
Violette loopkever (resten)
Lederloopkever (resten)
Kettingschalenbijter
Schildpadtorretje
Bloedcicade
Schorpioenvlieg
Veldkrekel
Geel soldaatje
Zwart soldaatje
Kleine rode weekschild
Roodkopvuurkever
Zwartkopvuurkever
Schijnboktor (Oedemera flaves)

Tweekleurige goudhaan

Stijlkopje
Distelboktor
Oogvlekboktor
Geringelde smalboktor
Kleine heldenbok
Meikever
Gouden tor
Penseelkever
Rozenkever
Zevenstippelig lieveheersbeestje
Tweestippelig lieveheersbeestje
Veertienstippelig lieveheersbeestje
Aziatisch veelkleurig lieveheersbeestje
Dennensnuitkever
Wikkesnuittor
Groene bladsnuitkever
Groene struiksnuittor

Overig

Dolicorus baccarum
Syromastes rhombeus
Piezodorus lituratus
Schorpioenvlieg
Elasmucha grisea
Boskakerlak
Groene sabelsprinkhaan
Veel soorten overige sprinkhanen (namen onbekend)
Veldkrekel
Goudwesp
Libellen
Steenrode heidelibel
Bruinrode heidelibel
Blauwe glazenmaker
Oeverlibel
Venglasmaker
Glassnijder

Platbuik
Veel soorten vliegen en wespen (namen onbekend)

Vlinders

Icarusbauwtje
Eikenpage
Kommavinder
Bont zandoogje
Atalanta
Kleine vos
Dagpauwoog
Gehakkelde aurelia
Klein koolwitje
Klein geaderd witje
Oranjetip
Citroentje
Groentje

Op tal van locaties in Drenthe en Friesland is nog te zien hoe percelen flauw aflopen richting de walvoet.

Een greep uit de vele waargenomen soorten (foto's: Marcel Grotens).

Bloedcicade

Bont zandoogje

Bremvlinder

Dennesnuitkevers

Distelbok

Groene sabelsprinkhaan

Icarusblauwtje

Kettingschalenbijter

Kleine heldenbok

Kniptor

Kommavlinder

Malachide

Meikever (mannetje)

Miridae

Populierenhaantje

Rozenkevertje

Schijnbok

Schorpioenvlieg

Muizenplaag en dassenexplosie in Friesland

Je zou maar in Friesland wonen, dat wil zeggen: als boer. Naast de plaag van ganzen, die onze zachte winters glansrijk doorstaan en eten van het eiwitrijke gras dat boeren zorgvuldig opgekweekt hebben met kunstmest, is er nu ook nog een plaag van muizen. Deze diertjes zouden al duizenden hectares weidegras hebben verwoest. Vreemd eigenlijk, want ecologen klagen al decennialang over het verdwijnen van echte muizenplagen. Muizen, en dan met name veldmuizen, kenden vroeger een golfbeweging van magere en overvloedige jaren. Eeuwenlang was dit heel gewoon. Als het een rijk muizenjaar was, namen kerk-, steen- en ransuilen, wezels, hermelijnen, vossen, torenvalken, buizerds en bunzings (Murden) eveneens toe. Ze bewogen allemaal mee met het overschot aan muizen. O, en noem ik nog niet eens al die reigers, ooievaars, kiekendieven en dassen die profiteerden van de muis als basisvoedsel. Waarom klagen die ecologen al decennia over het verdwijnen van dit ritme van nu eens veel en dan weer weinig muizen? Allereerst omdat roofdieren – met een net woord ‘predatoren’ – leven bij de gratie van overdaad, en niet van schaarste. De grote aantallen massaal optredende dieren als muizen, lemmingen (in Scandinavië), hamsters in de akkers, stekelbaarsjes en amfibieën in de sloten, en regenwormen in de grond: wat hebben al deze ogenschijnlijk kleine wezentjes voor rol in de natuur? Zij kwamen vroeger in reusachtige aantallen voor. Ze waren (en zijn nog steeds) het ‘stapelvoedsel’ voor ongelooflijk veel soorten dieren. Waar zouden weidevogels als grutto, Kievit, tureluur, snip en lepelaar anders van leven?

Stelt u zich een voedselpiramide voor. De piramide begint (onderin) met een overdaad van hetzelfde, toch? Welnu, ecologen maken zich al sinds de tweede helft vorige van de eeuw zorgen over het ‘inklappen’ van de populaties dieren die de basis van de voedselpiramide vormen! Deze verdwenen

als gevolg van monocultuur in weides en akkers, van pesticiden (die al snel ook het oppervlaktewater binnendrongen), van het kanaliseren van 90% van onze beken en riviertjes en van het rooien van honderdduizenden kilometers aan houtwallen, hagen, singels en graften. Het enige stapelvoedsel dat niet verdween, zat in de bodem en bestond voornamelijk uit regenwormen, die – ondanks kunstmest en mestinjectie tot in hun gangenstelsels – toch wisten te overleven. Niet voor niets leren buizerds, steenuilen, vossen en zelfs rode wouwen tegenwoordig regenwormen eten, naast de talloze dieren die dat al veel langer doen, zoals dassen, merels, egels, mollen en weidevogels. Van de uitgestrekte graslanden van vroeger zijn nu alleen nog smalle stroken aan de kant van de weg over, met weliswaar een rijke gras- en bloemenpracht. Maar die inperking en de verschuiving naar de berm leiden helaas tot veel verkeerslachtoffers onder roofvogels en marters, die nu foerageren langs het voortrazende verkeer.

Ondertussen zijn nieuwe pesticiden in de landbouw geïntroduceerd. Middelen waarin zaden worden gedompeld, waardoor planten niet meer te pruimen zijn voor slakken, rupsen en wellicht ook andere insecten en zelfs muizen, wie zal het zeggen? Feit is dat het aantal steenuilen, velduilen, torenvalken en ook kleine marterachtigen, stuk voor stuk prima muizenverdelgers, dramatisch is gekelderd.

Nog maar kort geleden vond men in Friesland dat er een dassenexplosie was of dreigde. Dassens eten in Noordwest-Europa tegenwoordig voor 75% regenwormen. Als het te hard waait of te droog is, komen wormen niet aan de oppervlakte en zijn ze voor dassen niet te vinden. Dassens schakelen dan over op mollen, muizen, slakken, emelten en engerlingen: allemaal beestjes waar boeren een broertje dood aan hebben. Maar nee, de dassen zouden een plaag worden en afschot was desnoods geoorloofd, want die

dassens vergrepen zich aan weidevogels en aan zeldzame ringslangen.

De muizenplaag van nu beperkt zich volgens de pers tot Zuidwest-Friesland en zou samenhangen met een droge zomer. Of er wat aan te doen is, en zo ja, wat – daarover tasten wetenschappers in Wageningen nog in het duister. Toch is het antwoord op de vraag hoe alles uit het evenwicht raakt vrij simpel te duiden. Landbouw heeft zich in hoge mate ontwikkeld weg van de natuur. En wat je van de natuur ook mag vinden, zij redt zich sinds mensenheugenis wonderwel. En ver (miljarden jaren) daarvóór waarschijnlijk ook al. De landbouw, die steeds meer bestaat door veel ander leven uit te sluiten, beweegt zich in een levende aarde die zich met moeite laat temmen en soms uit de band springt. Voor individuele bedrijven kan dat weliswaar dramatisch zijn, maar anderzijds laat dit zien dat onze lieve aarde, hoe geduldig ook, geen laboratorium is waarin je naar hartenlust kunt experimenteren. Wie zijn natuur veronachtzaamt, het landschap ‘onttakt’ en met pesticiden de natuurlijke processen frustreert, moet nergens van opkijken. Plagen, explosieve groei van dieren, ziektes en andere kommer en kwel horen daarbij. Elke stap om ook die te onderdrukken leidt alleen maar tot nog meer ongemak.

Echt boeren kun je alleen met de natuur, niet tegen de natuur. Waarachtige boeren weten dat. Alleen zo kunnen we misschien de mensenplaag op aarde nog voeden.

Jaap Dirkmaat, directeur

Nationaal Kampioenschap Maasheggenvlechten 2015

Foto: Valentijn te Plate

Op zondag 8 maart 2015 werd in Oeffelt alweer voor de tiende keer het Nederlands Kampioenschap Maasheggenvlechten gehouden.

Veel beter hadden de organisatoren van het NK Maasheggenvlechten het zich niet kunnen wensen: de 10e editie van het evenement viel samen met een uitbundige start van het voorjaar. Meer dan 10.000 bezoekers zagen op deze zonovergoten dag het team van Staatsbosbeheer de eerste prijs in de wacht slepen.

Wij worden gesteund door

Aankondiging Algemene Ledenvergadering en excursie Stichting Doornik Natuurakkers

Op zaterdag 20 juni 2015 vindt in de ochtend in Bemmeler de jaarlijkse Algemene Leden-vergadering plaats. Natuurlijk bent u als lid van harte welkom.

We zijn dit jaar te gast bij de Stichting Doornik Natuurakkers. Deze stichting was in 2012 een van de Gouden Mispelwinnaars, vanwege de getoonde moed en toeloofte energie waarmee de stichting de streek een landschappelijk aanzien heeft gegeven om weer trots op te zijn. Aansluitend op de ALV zullen medewerkers van de Stichting Doornik Natuurakkers een rondleiding verzorgen over de gronden die de stichting beheert.

Wilt u de Algemene Ledenvergadering bijwonen, stuur dan een mail naar info@nederlandscultuurlandschap.nl. U kunt zich ook schriftelijk aanmelden door middel van een kaartje naar Vereniging Nederlands Cultuurlandschap, Antwoordnummer 2501, 6573 ZX Beek-Ubbergen (postzegel hoeft niet, mag wel!).

U ontvangt ongeveer twee weken van tevoren het definitieve programma met een routebeschrijving en de vergaderstukken. De vergaderstukken liggen dan ook ter inzage op het kantoor van de VNC. Bij uw aanmelding graag vermelden of u wilt deelnemen aan de excursie.

Het Informatiecentrum is iedere woensdag en zondag geopend van 10.00 uur tot 17.00 uur (uitgezonderd feestdagen en de periode november-februari).

2015 toegangsbewijs

**ook geldig voor eventuele gezinsleden
of voor drie introducés**

Openingstijden: elke woensdag en zondag van 10.00 - 17.00 uur.
Op feestdagen en in de periode november-februari gesloten.

VERENIGING NEDERLANDS
CULTUURLANDSCHAP
informatiecentrum